

Bezonningsstudie project Dockside Alkmaar

Toetsing aan de lichte en strenge TNO-norm

Datum: 08-06-2018
Gewijzigd: 24-11-2018
Projectnummer: 2018.0304
Auteur: R. Janssen
Versie: V.05
Status: definitief

Inhoud

1.	Aanleiding.....	3
2.	Toetsingskader en onderzoeksmethode	4
	2.1 TNO-norm	4
	2.2 Lichte norm	4
	2.3 Streng norm	4
	2.4 Tijdstippen	4
	2.5 Ontvangen documenten / gebruikte data	4
3.	Berekeningen.....	5
4.	Resultaten	6
5.	Conclusie	10
	5.1 Gebouw 1.....	10
	5.2 Gebouw 2.....	10
	5.3 Gebouw 3.....	10
	5.4 Gebouw 4.....	10
	5.5 Overige	10
6.	Bijlage 1: Uitkomsten bezonningsstudie	11
7.	Bijlage 2: Uitkomsten detail bezonningsstudie.....	39

---

1. Aanleiding

Het onderzoek naar de bezonningssituatie betreft het project Dockside te Alkmaar, aan de Noorderkade 1. Er bestaat het voornemen de bestaande opstallen te slopen en nieuwbouw (woningbouw) te realiseren. Naar aanleiding van de wens om een goede afweging te maken binnen het ontwerp en het nieuwe bestemming, is er gevraagd een nieuw uitgebreid onderzoek te doen naar de bezonning en zichtlijnen.

In deze bezonningsstudie wordt de schaduwwerking van de mogelijkheden op basis van het planologisch regime inzichtelijk gemaakt. Hierbij wordt getoetst of deze voldoet aan de 'lichte TNO-norm' en/of 'strengere TNO-norm'. In dit rapport zijn drie uitgangspunten beoordeeld. Dit is het huidige bestemmingsplan, het nieuwe bestemmingsplan en het nieuwe ontwerp. Het bestaande pand is buiten beschouwing gelaten, aangezien dit niet zal worden hergebruikt en er reeds een bestemmingsplan geldt die niet overeenkomt met de bestaande opstallen.

2. Toetsingskader en onderzoeksmethode

2.1 TNO-norm

Er bestaan geen wettelijke normen en eisen met betrekking tot de bezonning. Wel bestaan de normen van TNO: een 'lichte' norm, die minimaal twee uur zon per dag in de periode 19 februari tot en met 21 oktober voorschrijft, en een 'strengere' norm, die drie uur zon per dag in de periode 21 januari tot en met 22 november voorschrijft.

2.2 Lichte norm

De volledige formulering van de 'lichte norm' luidt als volgt: 'er wordt voldaan aan de lichte TNO-norm als de zon minimaal 2 uur per dag op het midden van de vensterbank aan de binnenkant van het raam van de woonkamer valt, gedurende de periode 19 februari t/m 21 oktober'.

2.3 Strengere norm

De volledige formulering van de 'strengere norm' luidt als volgt: 'er wordt voldaan aan de strengere TNO-norm als de zon minimaal 3 uur per dag op het midden van de vensterbank aan de binnenkant van het raam van de woonkamer valt, gedurende de periode 21 januari t/m 22 november'.

2.4 Tijdstippen

De tijdstippen waarop de bezonning volgens de 'lichte norm' is bepaald zijn 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 en 18.00 uur.

Voor de 'strengere' TNO-norm hebben we gekeken naar de tijdstippen 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00 en 18.00 uur. Er is hierbij rekening gehouden met winter- en zomertijd.

2.5 Ontvangen documenten / gebruikte data

Voor het invoeren van de bestaande situatie is gebruik gemaakt van www.kadestralekaart.com en ten behoeve van de hoogtes van de omliggende gebouwen is gebruik gemaakt van de AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland).

Het huidige bestemmingsplan is van de website www.ruimtelijkeplannen.nl gehaald en ten behoeve van het nieuwe bestemmingsplan is gebruik gemaakt van de informatie van Mees ruimte & milieu, met nummer NL.IMRO.0361.BP00158-..., datum 15 november 2018. Het nieuwe ontwerp is het ontvangen IFC bestand met als naam 853DOCKSIDE_BWK_RVT17.suffix.ifc van Leeuwenkamp architecten.

3. Berekeningen

Het ontwerp is voor de berekeningen in een 3D-programma gezet. Door het invoeren van de coördinaten en een tijdstip is de exacte zoninstraling per plaats en per dag te bepalen, aan de hand van het verloop van de zon over deze dag. Hierbij is rekening gehouden met de zomer- en wintertijd. (zie hiervoor de verbeelding zoals toegevoegd in de bijlage.)

In de software is het 3D-model van de architect ingevoerd. Hierbij werd zichtbaar dat de woningen '-3-' (zie afbeelding 3.1) niet getekend was. Hiervoor hebben wij met behulp van de kadastrale kaart deze woningen toegevoegd. Het huidige -en nieuwe bestemmingsplan hebben wij eveneens toegevoegd aan het 3D-model. Vervolgens is de informatie van de Algemene Hoogtekaart Nederland ingevoerd (AHN).

Op afbeelding 3.1 zijn de omliggende gebouwen getoond. Het donkerblauwe gedeelte van de bebouwing is niet onderzocht, dit betreft namelijk geen woonfunctie. Voor het onderzoek wordt gebruik gemaakt van het 'midden van de vensterbank' dit is gedefinieerd als zijnde 85cm boven de vloer. Deze plint valt niet binnen het onderzoek en is daarom blauw gekleurd.

Gebouw 1, 2, 3 en 4 zijn in eerste instantie op een totaaloverzicht van de schaduwval onderzocht. Hieruit volgt een totaaltabel waarin de bezonning van het nieuwe plan en het huidige- en nieuwe bestemmingsplan valt. Bij twijfel of de bezonning binnen de normen valt, is deze nader onderzocht in de detailbezonningsstudie. Hierin wordt per 30 minuten gekeken of er hinder is van schaduw.

(afbeelding 3.1; planlocatie met de omliggende bebouwing)

[illegible]

Projectnummer 2018.0304

8 van 43

		Donker (geen zonlicht)												
		Schaduw eigen gebouw / overig												
		Schaduw door project												
		25 - 50% Schaduw door project												
		< 25% Schaduw door project												
		Geen hinder van schaduw												
Gebouw 4														
Huidig bestemmingsplan		08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00		
TNO 'streng' 3uur	21-jan													voldoet
TNO 'licht' 2uur	19-feb													voldoet
Begin lente	21-mrt													voldoet
Begin zomer	21-jun													voldoet
Begin herfst	23-sep													voldoet
TNO 'licht' 2uur	21-okt													voldoet
TNO 'streng' 3uur	22-nov													voldoet
Nieuw bestemmingsplan														
		08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00		
TNO 'streng' 3uur	21-jan													voldoet
TNO 'licht' 2uur	19-feb													voldoet
Begin lente	21-mrt													voldoet
Begin zomer	21-jun													voldoet
Begin herfst	23-sep													voldoet
TNO 'licht' 2uur	21-okt													voldoet
TNO 'streng' 3uur	22-nov													voldoet
Nieuw ontwerp														
		08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00		
TNO 'streng' 3uur	21-jan													voldoet
TNO 'licht' 2uur	19-feb													voldoet
Begin lente	21-mrt													voldoet
Begin zomer	21-jun													voldoet
Begin herfst	23-sep													voldoet
TNO 'licht' 2uur	21-okt													voldoet
TNO 'streng' 3uur	22-nov													voldoet

5. Conclusie

5.1 Gebouw 1

De schaduwwerking van het plan op gebouw 1 betreft het effect op de oostgevel van het gebouw. Deze oostgevel heeft vanaf circa 14:00 uur geen direct zonlicht meer op de gevel door haar eigen schaduw waardoor het behalen van de strenge TNO eis al redelijk lastig is. In het huidige bestemmingsplan voldoet dit gebouw aan de 'lichte TNO' eisen, echter niet volledig aan de 'strenge' eisen. Dit geldt echter voor alle drie de situaties. (Huidig bestemmingsplan/ nieuw bestemmingsplan/ nieuw ontwerp). Het nieuwe ontwerp zorgt voor een minimale vermindering van de bezonning ten opzichte van het huidige bestemmingsplan echter niet significant. In de verbeelding is te zien dat dit ook nog eens lokaal is op de gevel en niet geldt voor alle appartementen tegelijk.

5.2 Gebouw 2

Gebouw 2 ligt ten noorden van het plan, daardoor ligt dit in de schaduwlijn van het gebouw. Het huidige bestemmingsplan voldoet niet aan de 'lichte en strenge' normen, ditzelfde geldt ook voor het nieuwe bestemmingsplan en het nieuwe ontwerp. Echter het ontwerp laat wel een verbetering zien ten opzichte van het huidige bestemmingsplan. Gedurende oktober zal er meer zoninval zijn dan conform het huidige bestemmingsplan.

5.3 Gebouw 3

Gebouw 3 ligt vrij ver van het plangebied af, echter in de namiddag is er wel sprake van schaduwwerking op de achtergevels van deze woningen. Het huidige bestemmingsplan valt binnen de 'lichte' normen, evenals het nieuwe bestemmingsplan en het nieuwe ontwerp, echter binnen alle drie de scenario's worden de 'strenge' normen niet gehaald. Het ontwerp en het nieuwe bestemmingsplan hebben echter weinig impact op de bezonning vergeleken met het huidige bestemmingplan.

5.4 Gebouw 4

Het gebouw ten oosten van het plangebied heeft op geen enkel moment last van schaduwwerking van het huidige- en nieuwe bestemmingsplan, evenals het nieuwe ontwerp.

5.5 Overige

De omliggende woningen hebben beperkt schaduwwerking van het nieuwe plan en het nieuwe bestemmingsplan, echter deze wordt niet of nauwelijks verslechtert ten opzichte van het huidig geldende bestemmingsplan.

De optredende effecten op de bezonning op de omliggende woningen van het nieuwe ontwerp kunnen worden getoetst aan de hand van de twee TNO-normen voor bezonning. Deze twee normen zijn:

De 'lichte' TNO-norm: ten minste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari – 21 oktober (gedurende 8 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam. De bezonningsuren van de omliggende woningen voldoen aan deze norm, met uitzondering van gebouw 2, deze voldoet niet aan deze norm.

De 'strenge' TNO-norm: ten minste 3 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode 21 januari – 22 november (10 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam. De bezonningsuren van de omliggende woningen voldoen niet aan deze norm.

---

6.   Bijlage 1: Uitkomsten bezonningsstudie

21 januari | Streng TNO-norm (1)

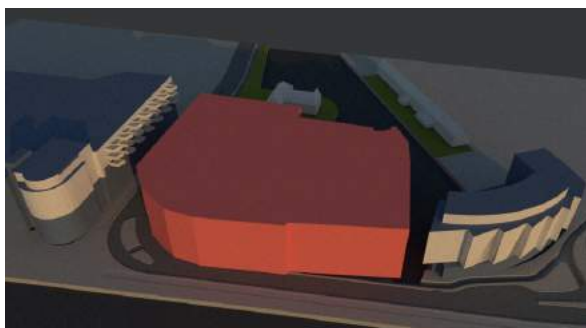
- Huidig bestemmingsplan

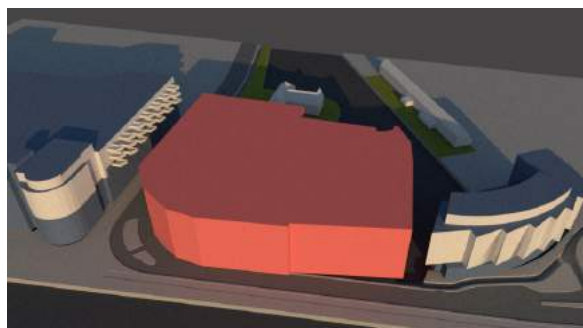
8:00 uur

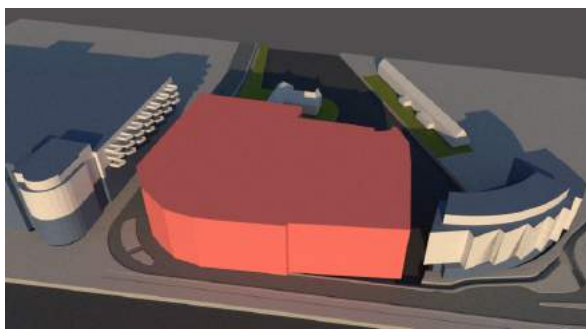
9:00 uur

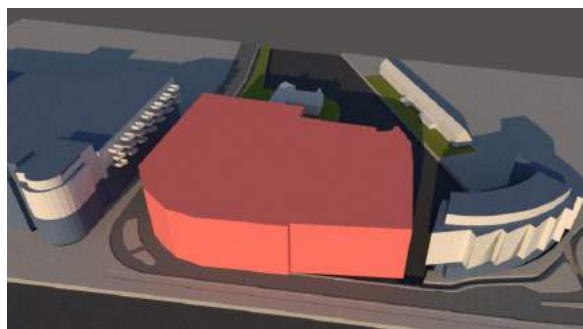
10:00 uur

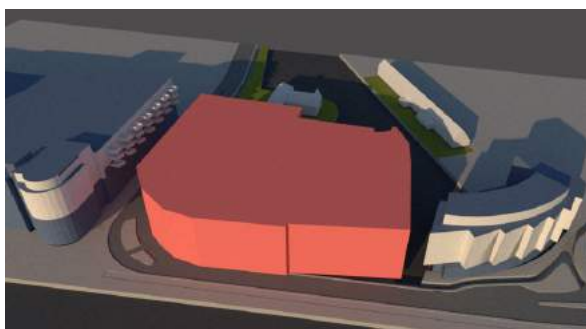
11:00 uur

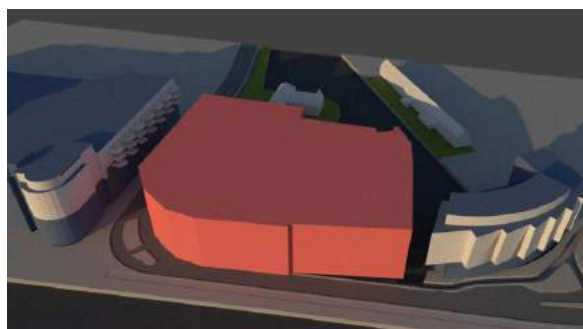
12:00 uur

13:00 uur

14:00 uur

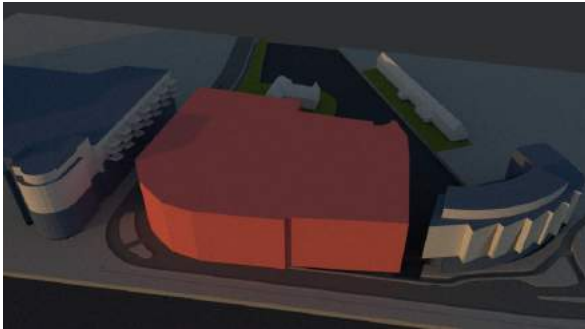

15:00 uur

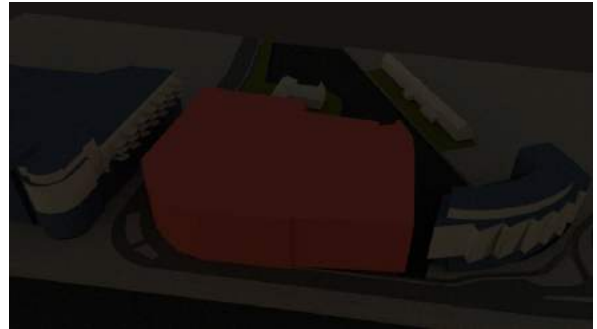
---

21 januari | Streng TNO-norm (2)

- Huidig bestemmingsplan

16:00 uur

17:00 uur

18:00 uur

21 januari | Strengere TNO-norm (1)

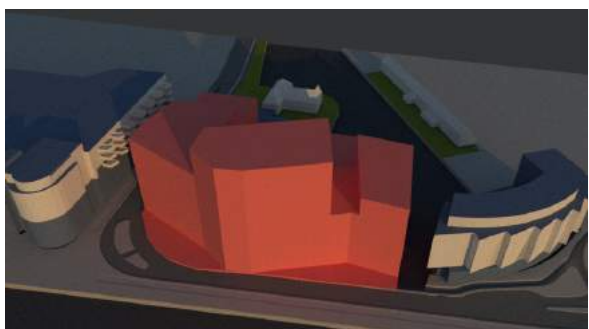
- Nieuw bestemmingsplan

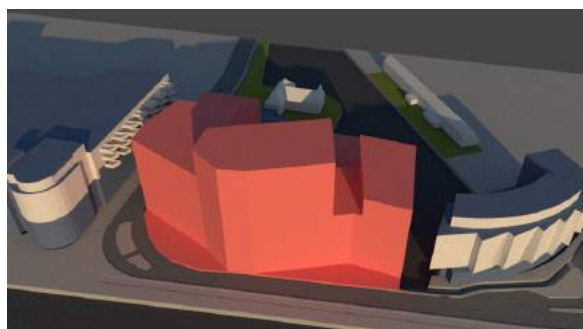
8:00 uur

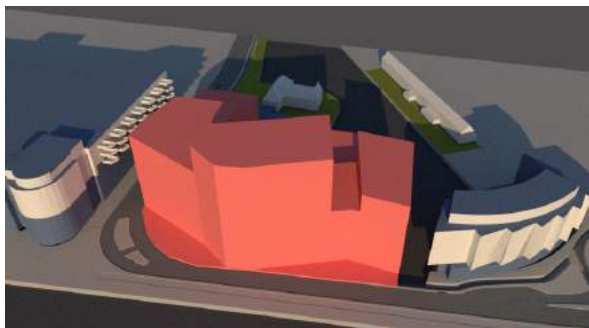
9:00 uur

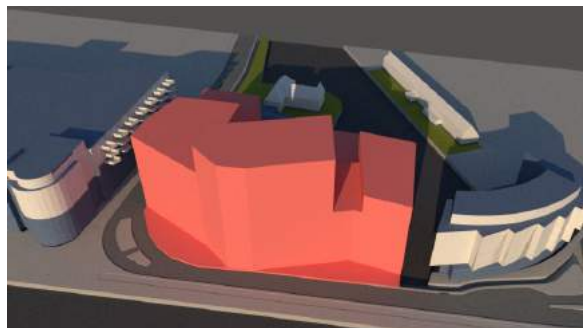
10:00 uur

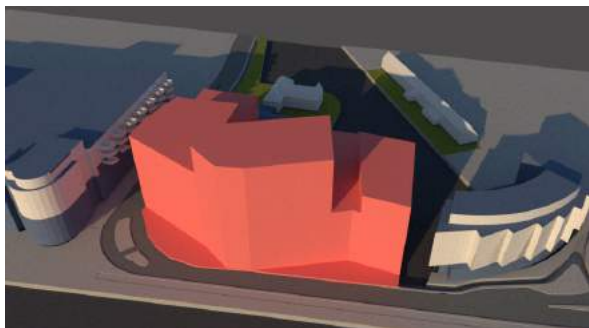
11:00 uur

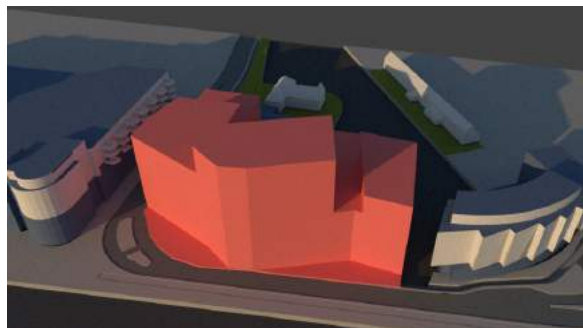
12:00 uur

13:00 uur

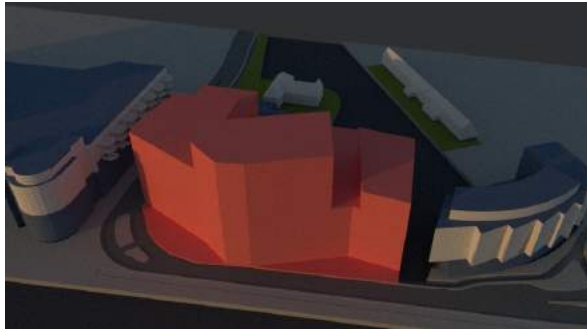
14:00 uur

15:00 uur

21 januari | Strengere TNO-norm (2)

- Nieuw bestemmingsplan

16:00 uur

17:00 uur

18:00 uur

21 januari | Strengere TNO-norm (1)

- Nieuw ontwerp

8:00 uur

9:00 uur

10:00 uur

11:00 uur

12:00 uur

13:00 uur

14:00 uur

15:00 uur

21 januari | Streng TNO-norm (2)

- Nieuw ontwerp

16:00 uur

17:00 uur

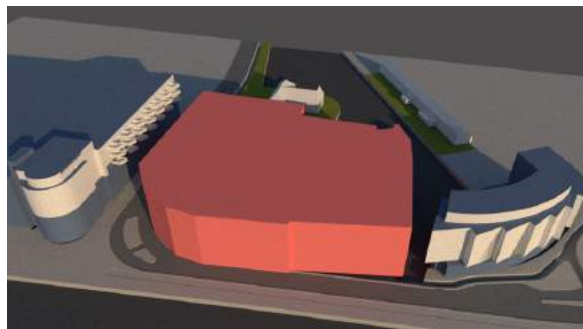
18:00 uur

19 februari | Lichte TNO-norm

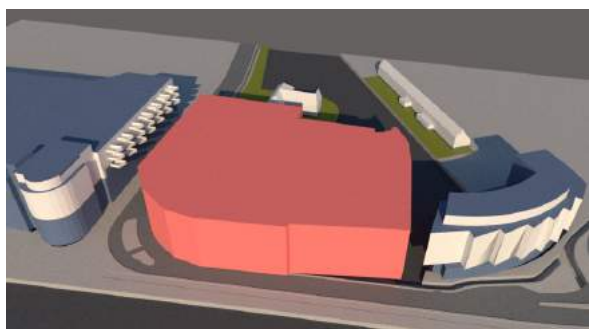
- Huidig bestemmingsplan

8:00 uur

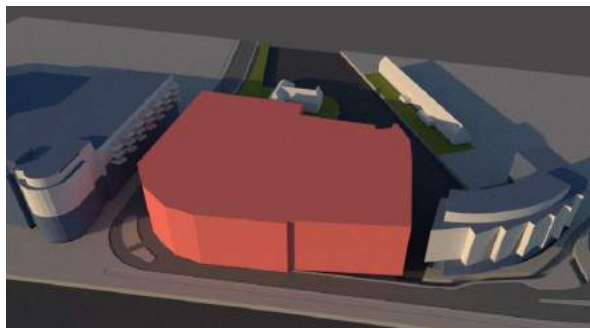
10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

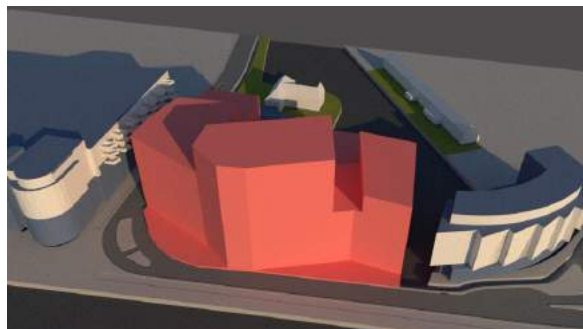
18:00 uur

19 februari | Lichte TNO-norm

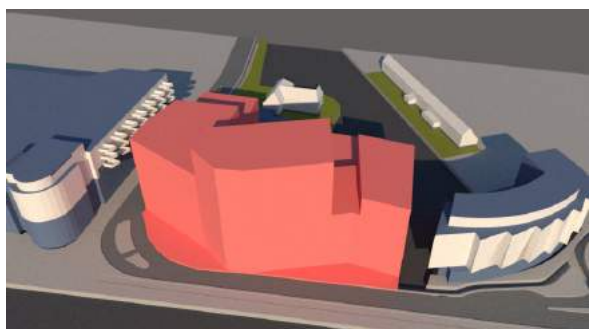
- Nieuw bestemmingsplan

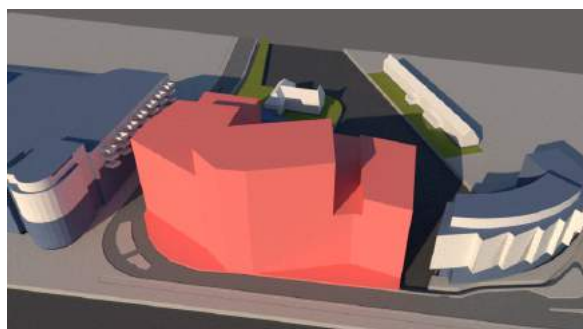
8:00 uur

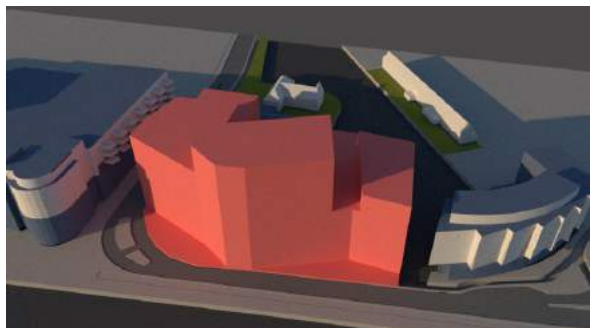
10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

18:00 uur

19 februari | Lichte TNO-norm

- Nieuw ontwerp

8:00 uur

10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

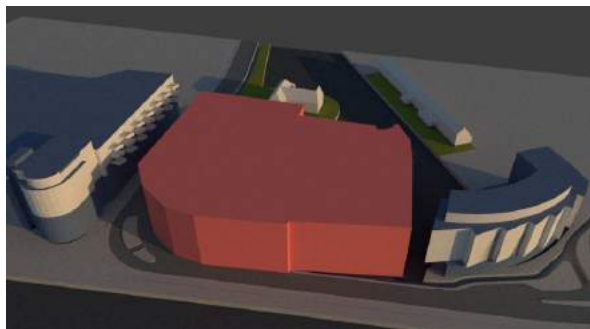
16:00 uur

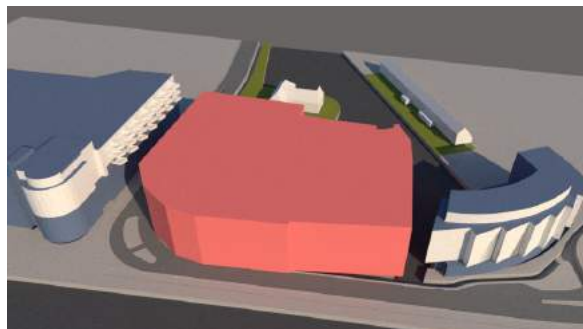
18:00 uur

21 maart | Begin lente

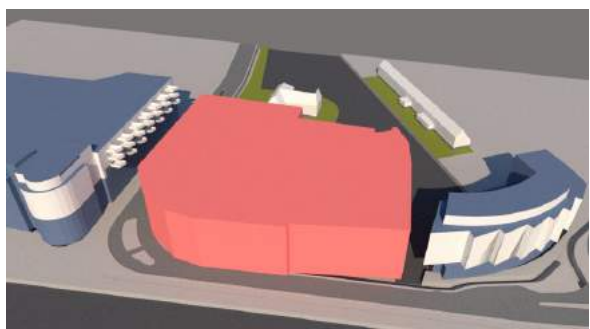
- *Huidig bestemmingsplan*

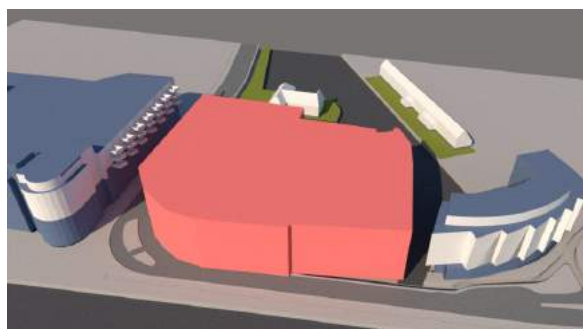
8:00 uur

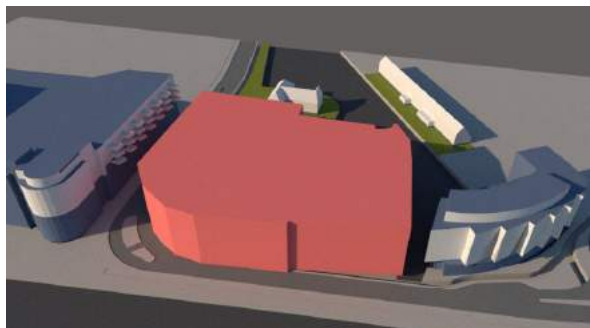
10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

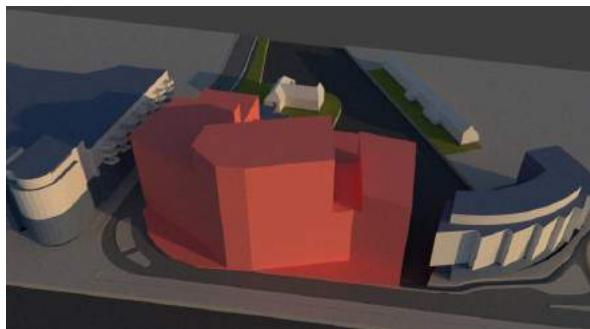
16:00 uur

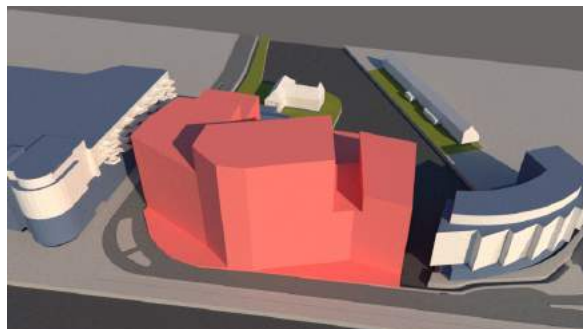
18:00 uur

21 maart | Begin lente
- *Nieuw bestemmingsplan*

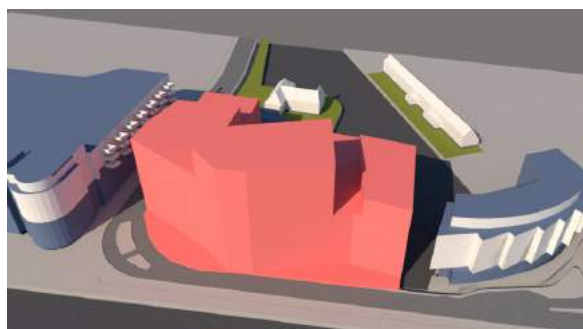
8:00 uur

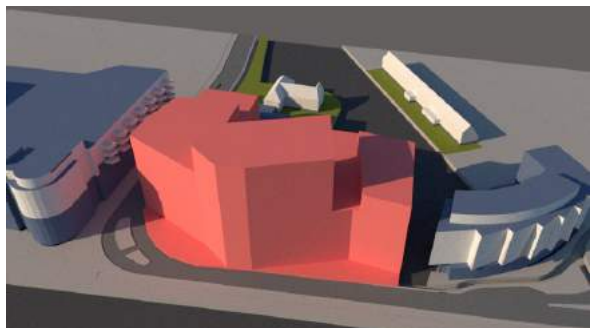
10:00 uur

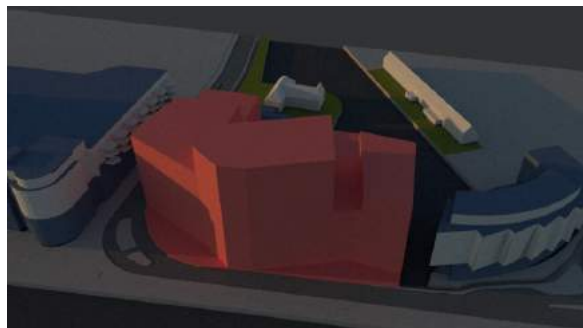
12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

18:00 uur

21 maart | Begin lente

- Nieuw ontwerp

8:00 uur

10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

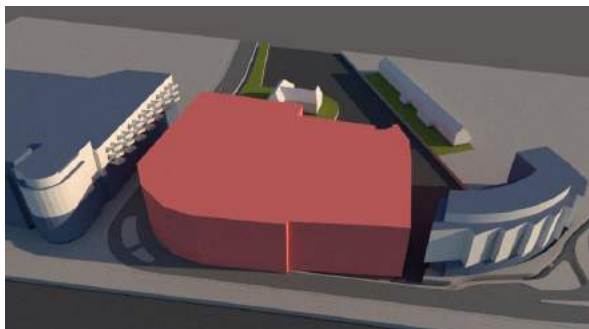
16:00 uur

18:00 uur

21 juni | Begin zomer

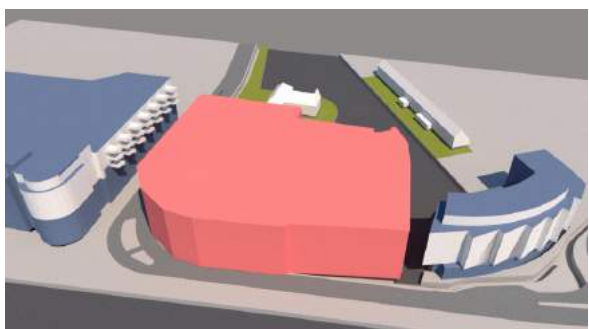
- Huidig bestemmingsplan

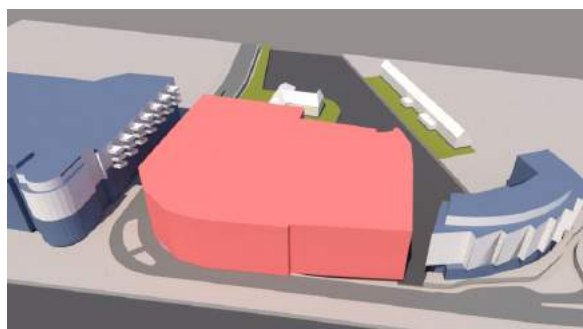
8:00 uur

10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

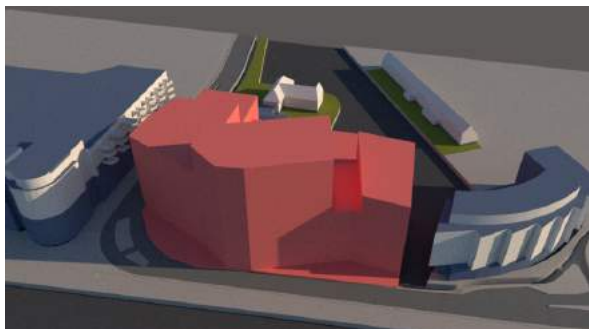
16:00 uur

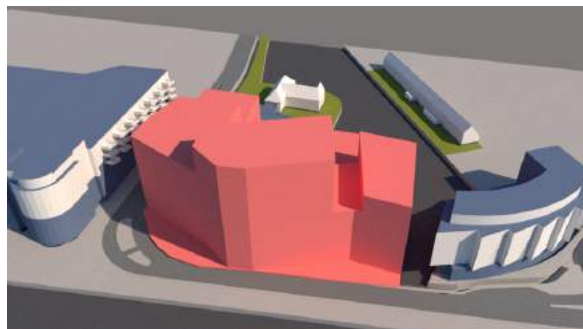
18:00 uur

21 juni | Begin zomer
- Nieuw bestemmingsplan

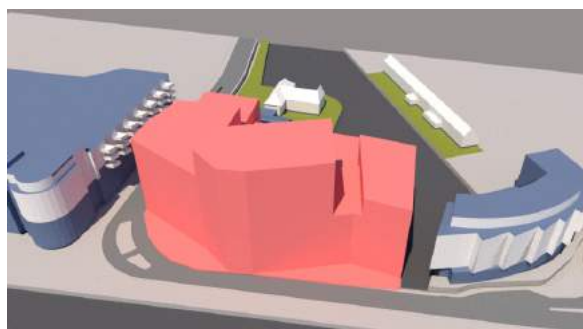
8:00 uur

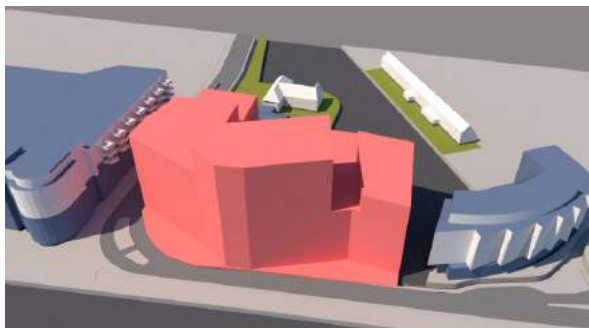
10:00 uur

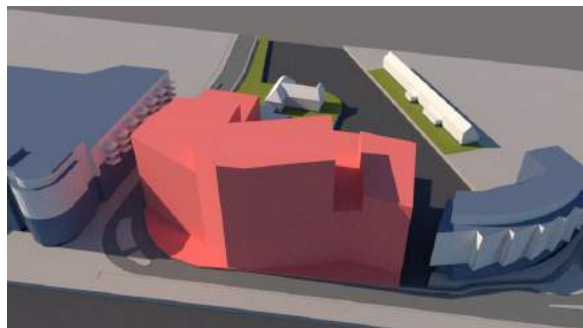
12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

18:00 uur

21 juni | Begin zomer

- Nieuw ontwerp

8:00 uur

10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

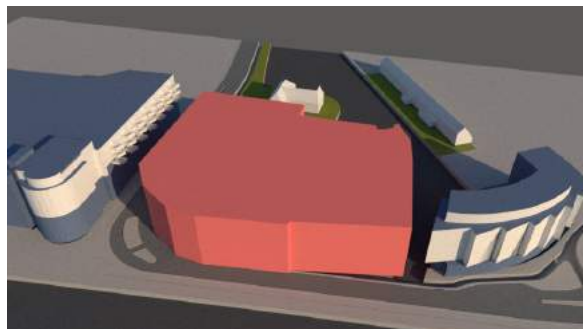
18:00 uur

23 september | Begin herfst

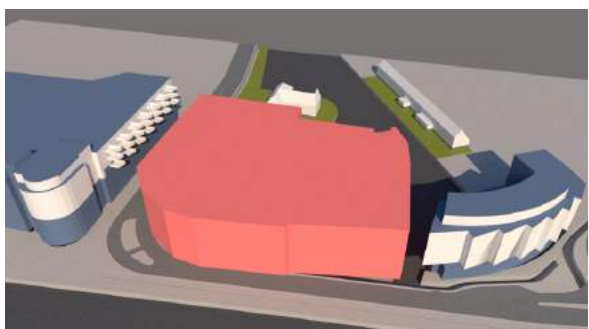
- Huidig bestemmingsplan

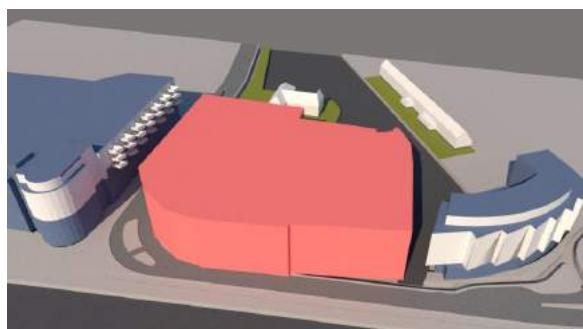
8:00 uur

10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

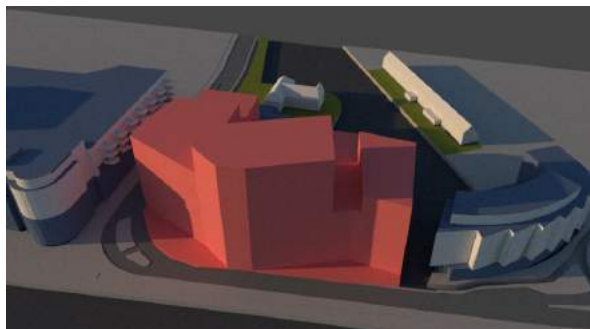

16:00 uur

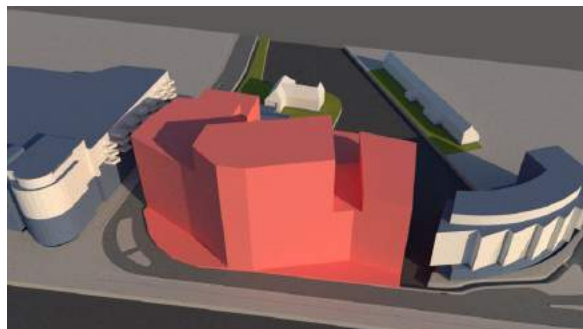

18:00 uur

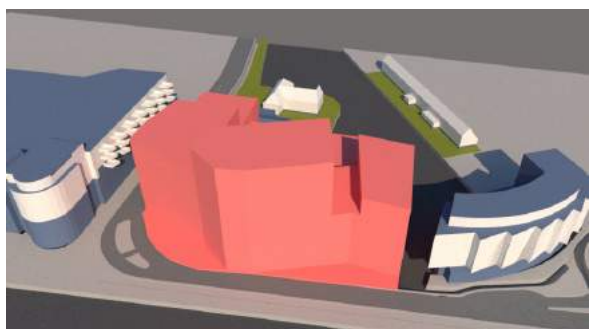
23 september | Begin herfst
- *Nieuw bestemmingsplan*

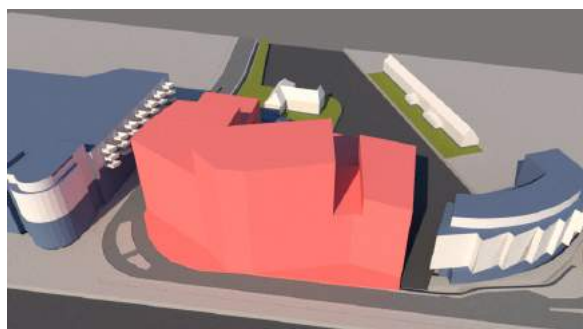
8:00 uur

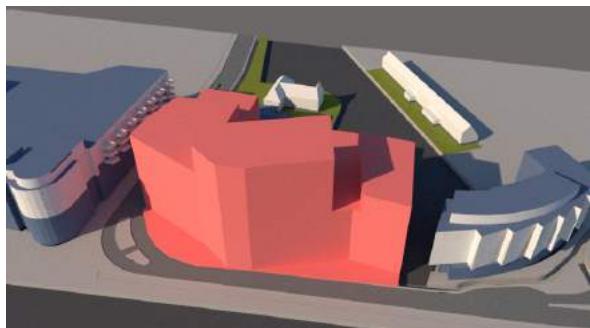
10:00 uur

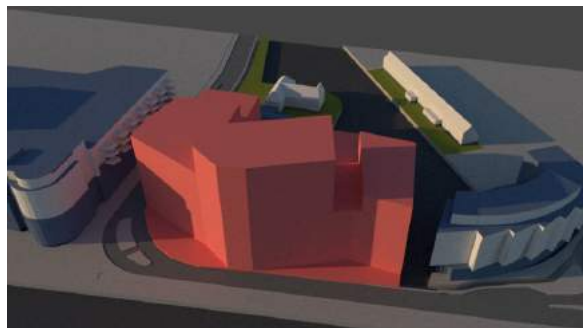
12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

18:00 uur

23 september | Begin herfst

- Nieuw ontwerp

8:00 uur

10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

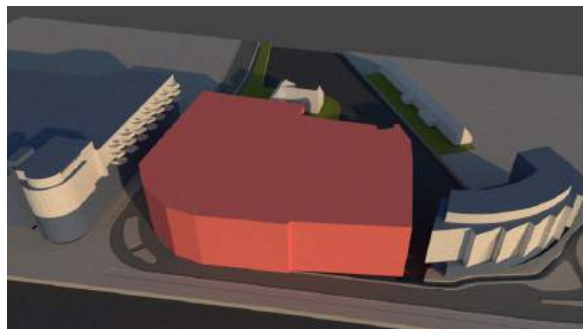
18:00 uur

21 oktober | Lichte TNO-norm

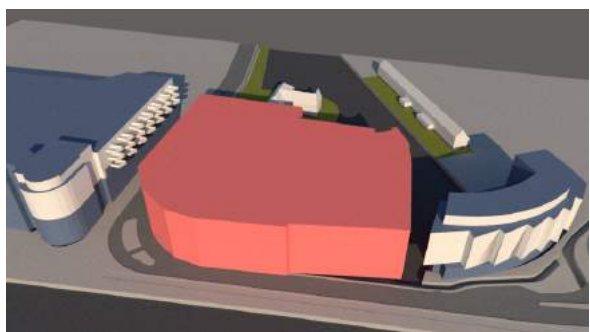
- *Huidig bestemmingsplan*

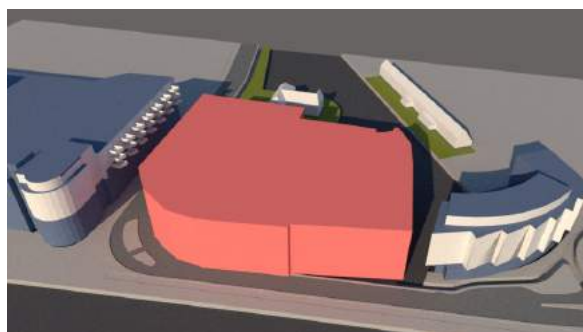
8:00 uur

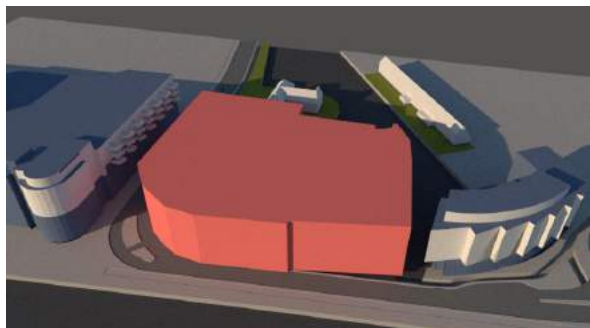
10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

18:00 uur

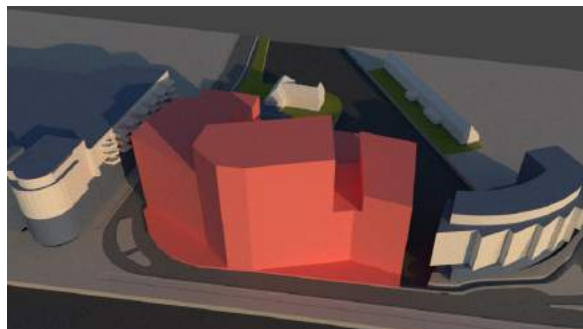

21 oktober | Lichte TNO-norm

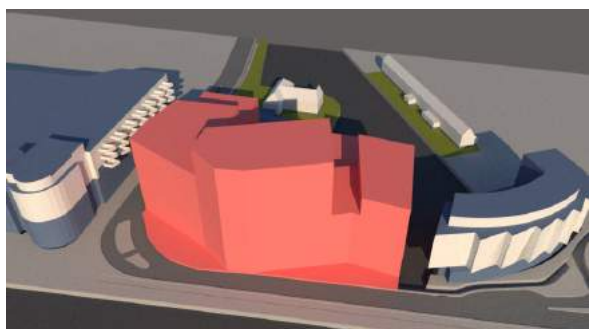
- Nieuw bestemmingsplan

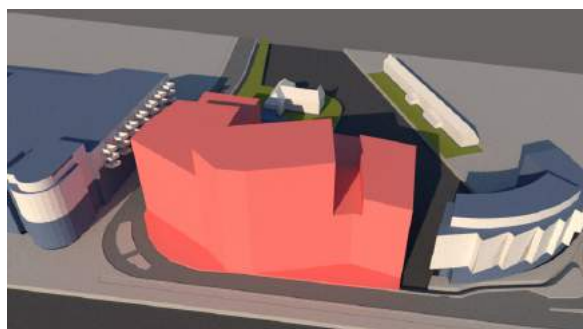
8:00 uur

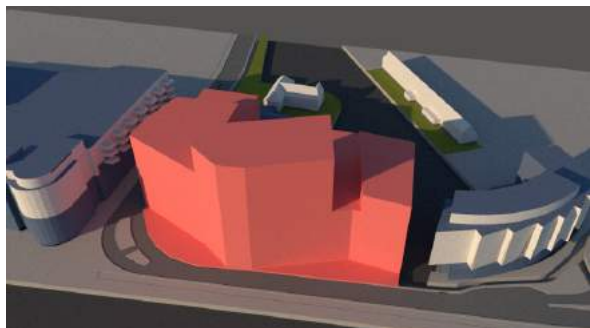
10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

18:00 uur

21 oktober | Lichte TNO-norm

- Nieuw ontwerp

8:00 uur

10:00 uur

12:00 uur

14:00 uur

16:00 uur

18:00 uur

22 november | Strengere TNO-norm (1)

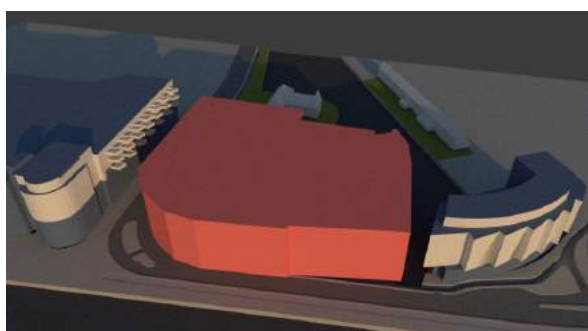
- Huidig bestemmingsplan

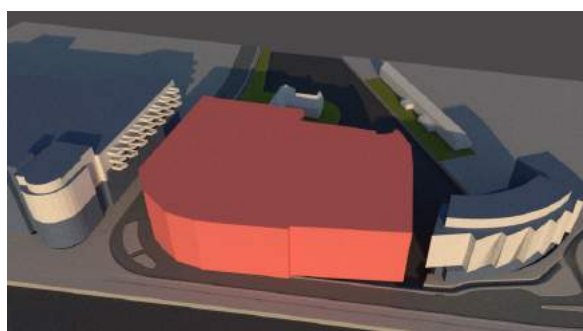
8:00 uur

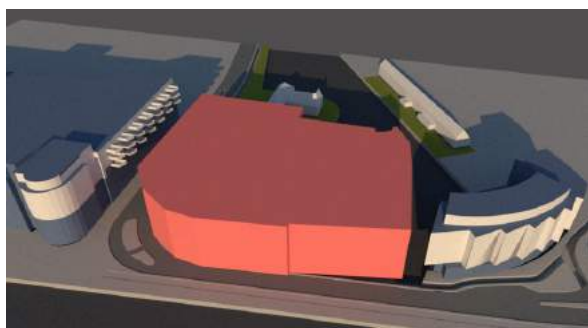
9:00 uur

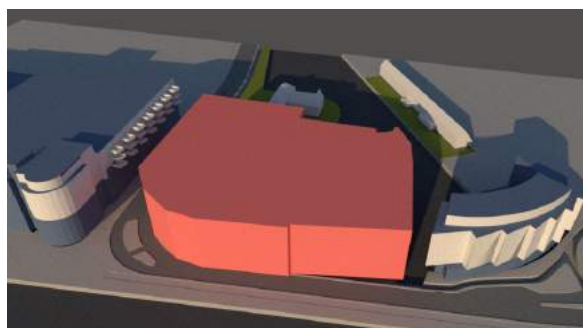
10:00 uur

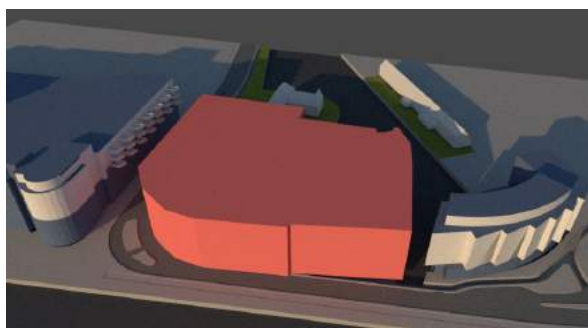
11:00 uur

12:00 uur

13:00 uur

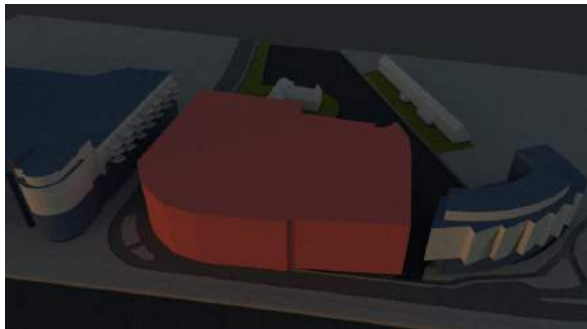
14:00 uur

15:00 uur

22 november | Strengere TNO-norm (2)

- Huidig bestemmingsplan

16:00 uur

17:00 uur

18:00 uur

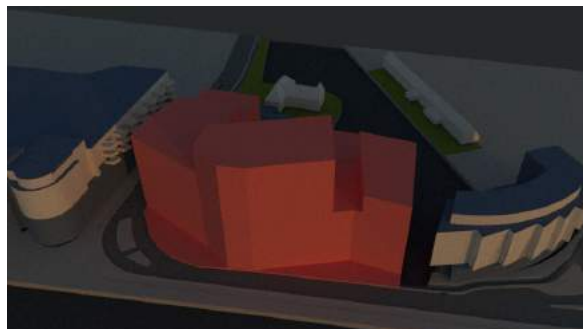

22 november | Strengere TNO-norm (1)

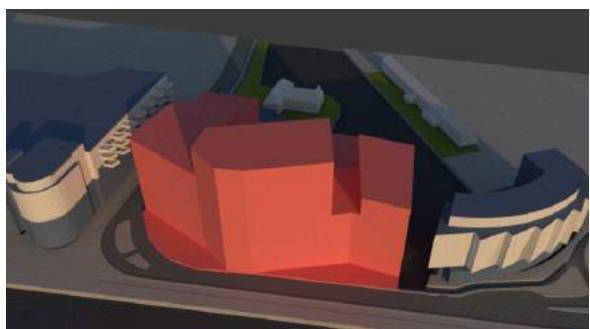
- Nieuw bestemmingsplan

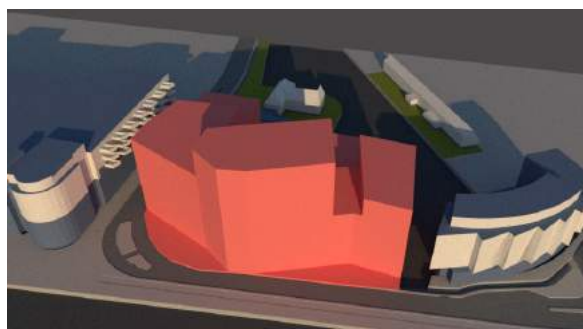
8:00 uur

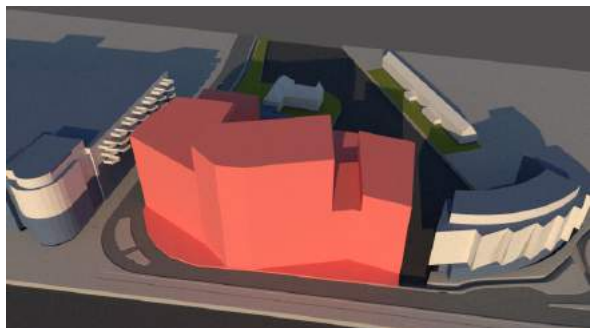
9:00 uur

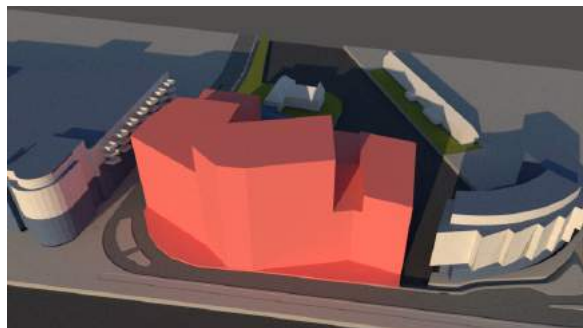
10:00 uur

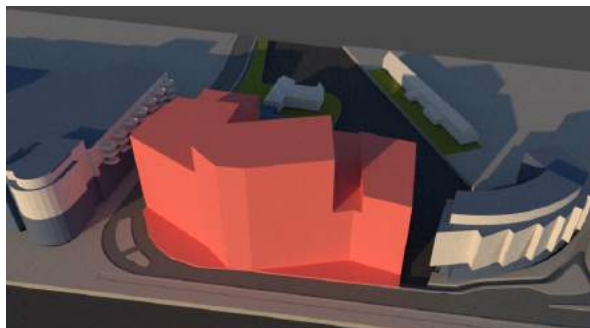
11:00 uur

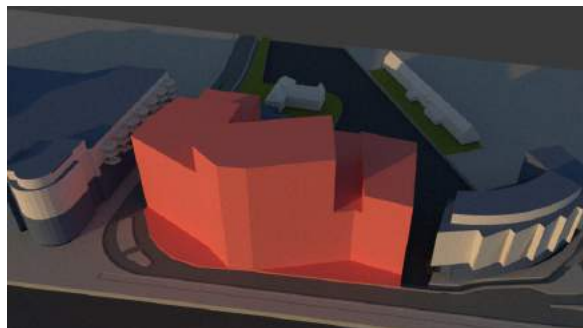
12:00 uur

13:00 uur

14:00 uur

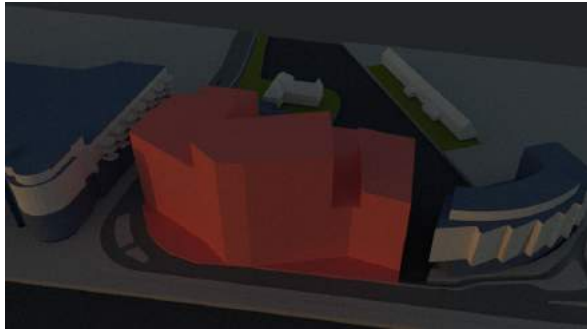

15:00 uur

22 november | Strengere TNO-norm (2)

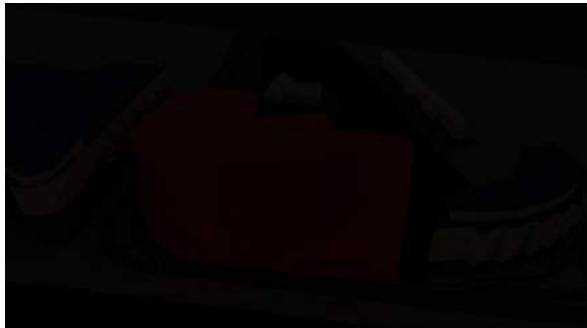
- Nieuw bestemmingsplan

16:00 uur

17:00 uur

18:00 uur

22 november | Strengere TNO-norm (1)

- Nieuw ontwerp

8:00 uur

9:00 uur

10:00 uur

11:00 uur

12:00 uur

13:00 uur

14:00 uur

15:00 uur

22 november | Strengere TNO-norm (2)

- Nieuw ontwerp

16:00 uur

17:00 uur

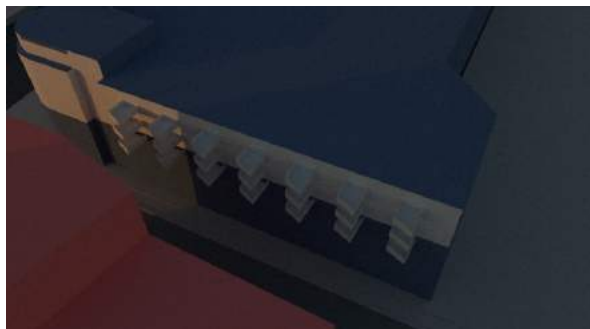
18:00 uur

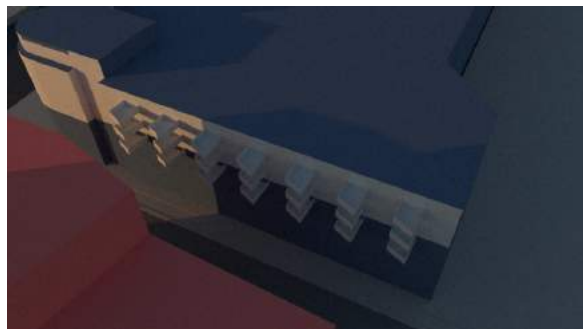
7.   Bijlage 2: Uitkomsten detail bezonningsstudie

21 januari | Strengere TNO-norm (detail)

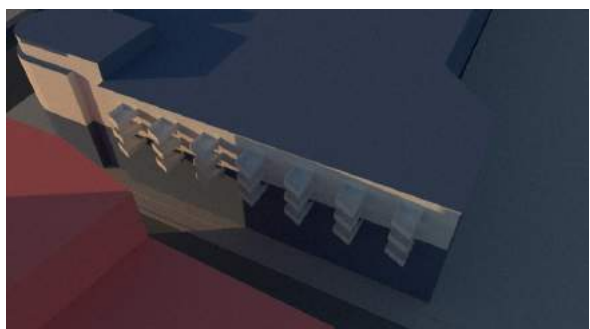
- Nieuw bestemmingsplan t.o.v. gebouw 1

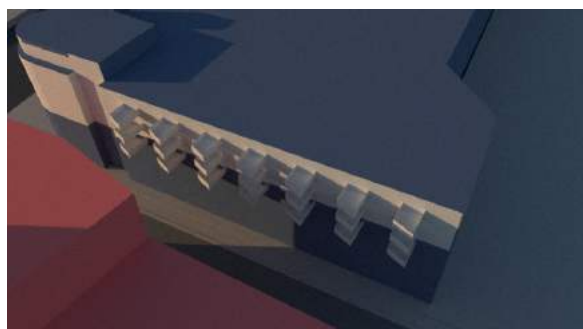
9:30 uur

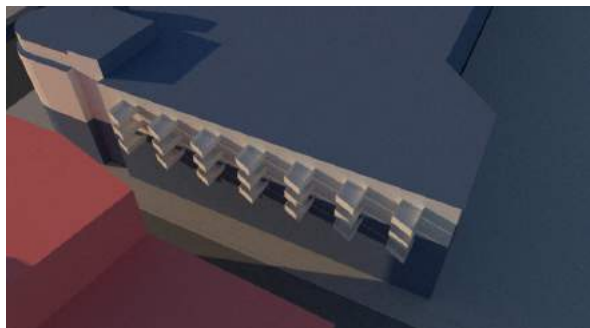
10:00 uur

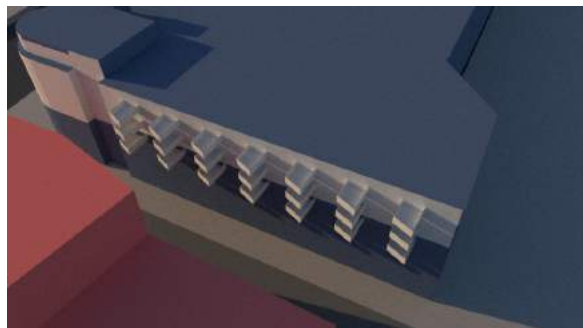
10:30 uur

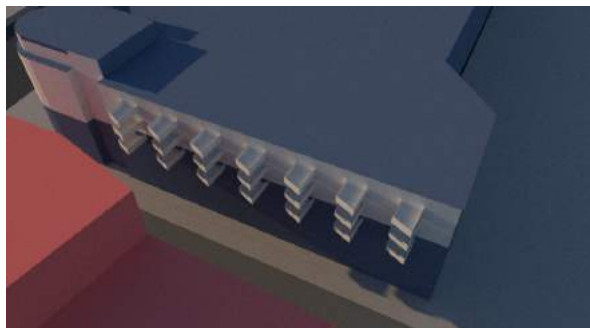
11:00 uur

11:30 uur

12:00 uur

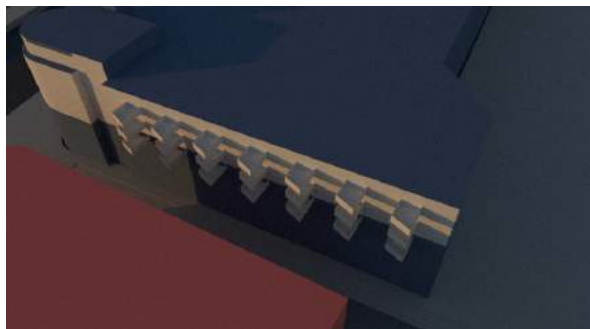

12:30 uur

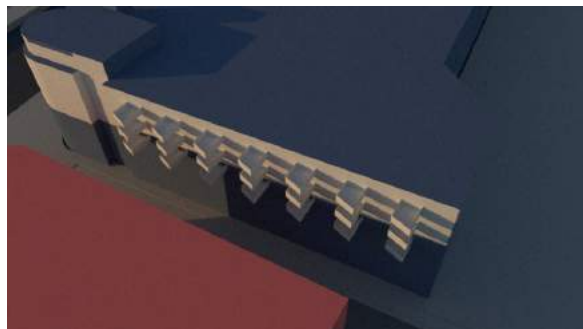

22 november | Streng TNO-norm (detail)

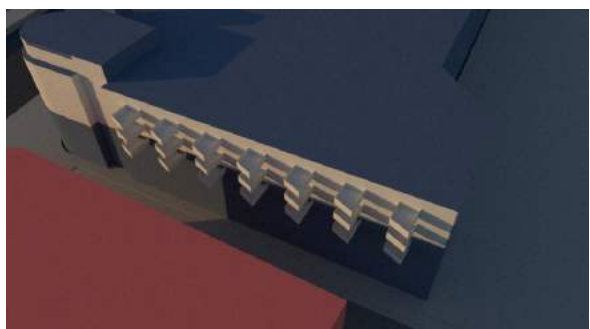
- Huidig bestemmingsplan t.o.v. gebouw 1

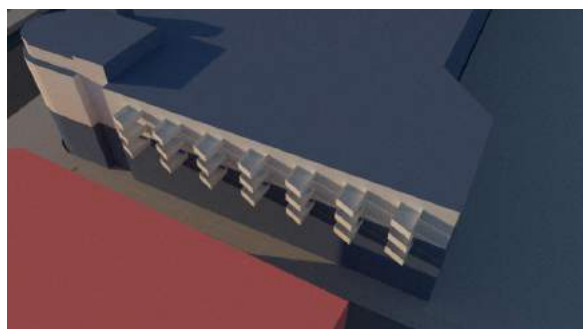
9:30 uur

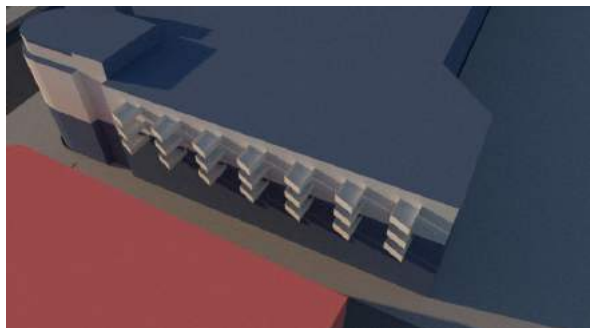
10:00 uur

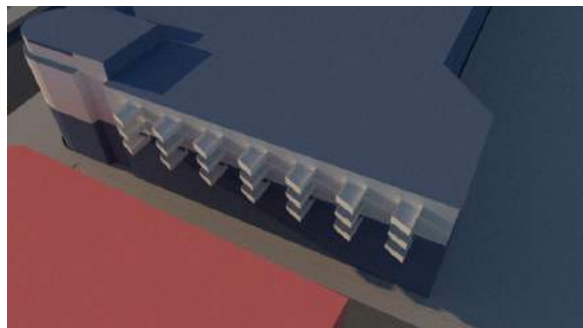
10:30 uur

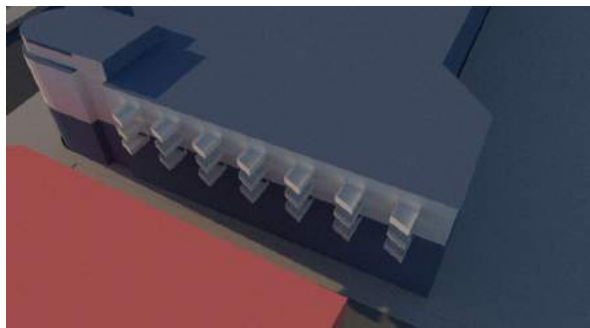
11:00 uur

11:30 uur

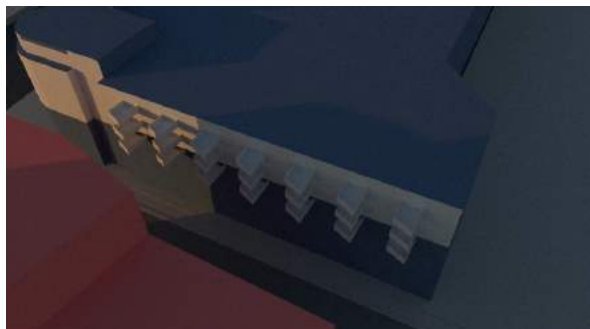
12:00 uur

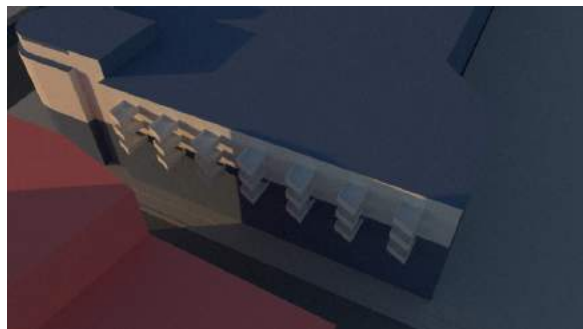
12:30 uur

22 november | Strengere TNO-norm (detail)

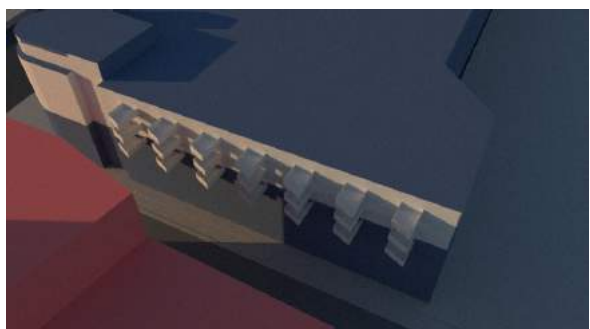
- Nieuw bestemmingsplan t.o.v. gebouw 1

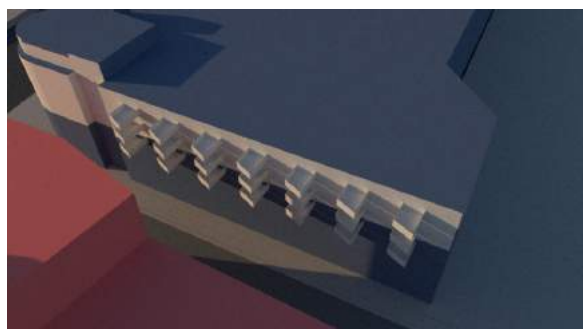
9:30 uur

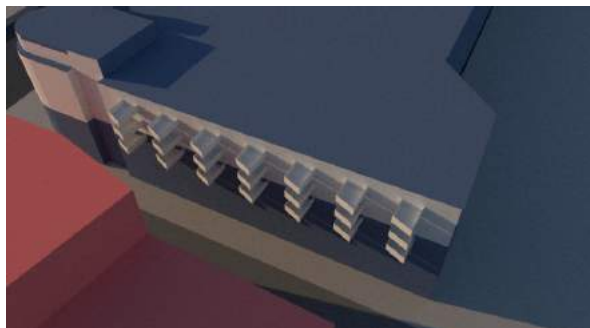
10:00 uur

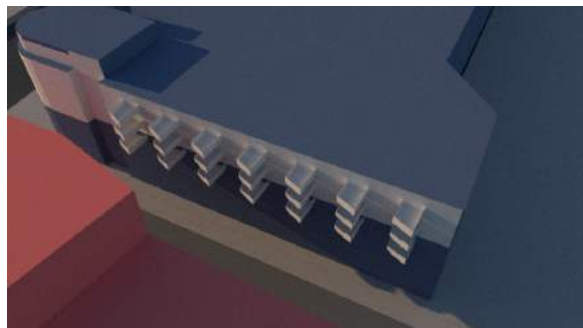
10:30 uur

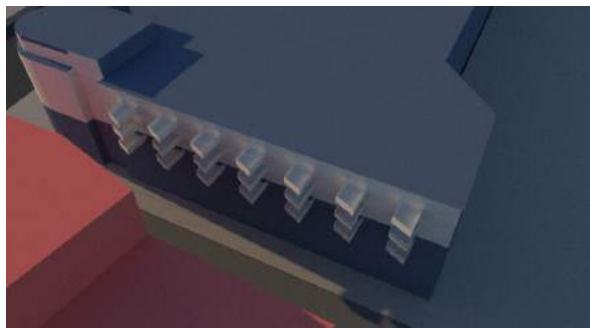
11:00 uur

11:30 uur

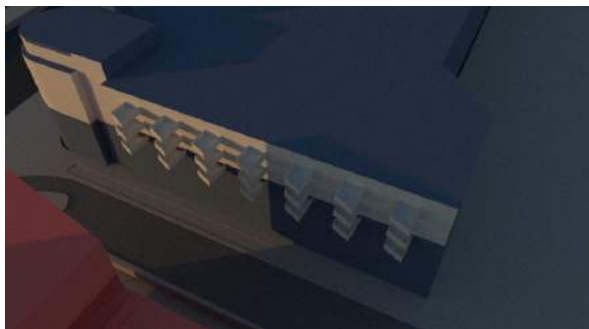
12:00 uur

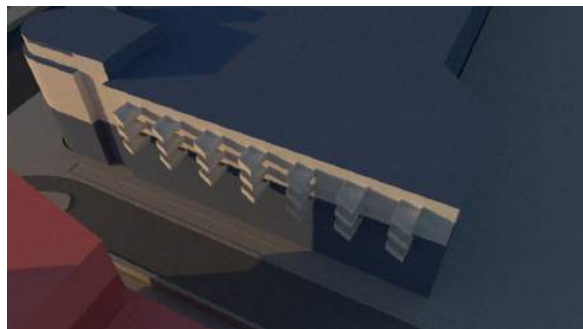
12:30 uur

22 november | Strengere TNO-norm (detail)

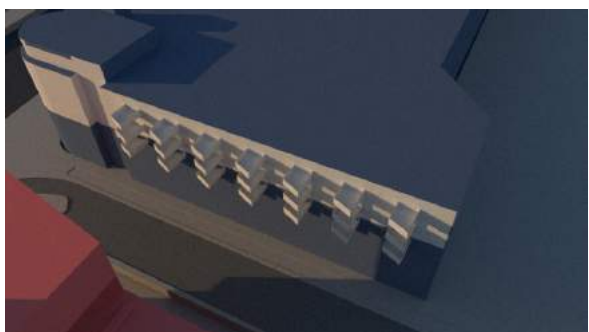
- Nieuw ontwerp t.o.v. gebouw 1

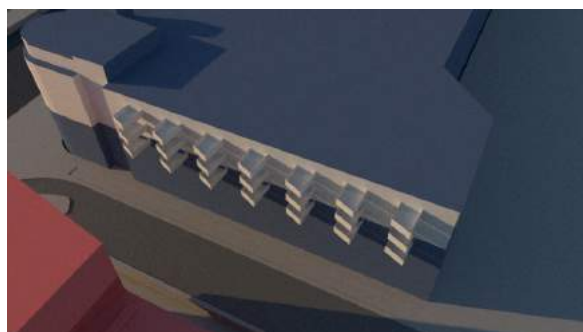
9:30 uur

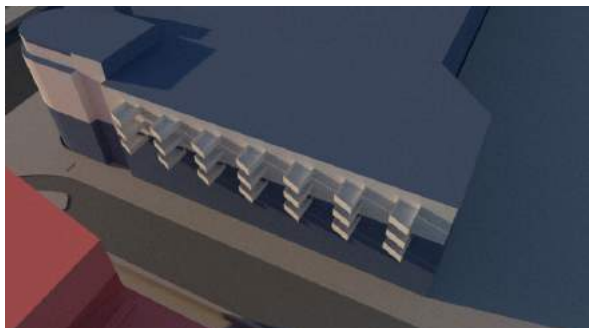
10:00 uur

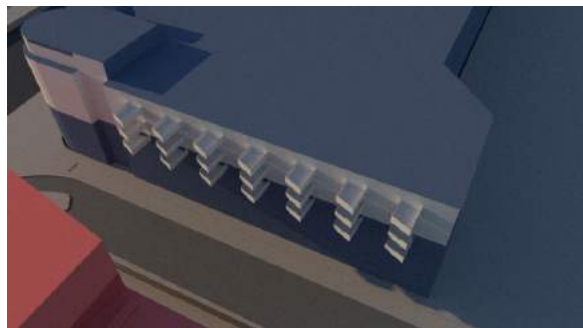
10:30 uur

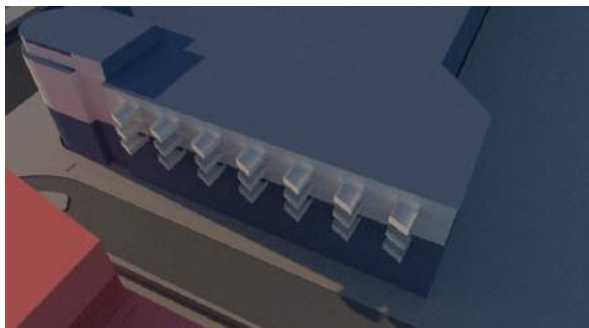
11:00 uur

11:30 uur

12:00 uur

12:30 uur